

ВРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДІТЕЙ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ХОРЕОГРАФІЧНОЮ ТВОРЧІСТЮ

К.А. Лубяна

**Україна, м. Дніпропетровськ, Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара**

На сучасному етапі розвитку українського суспільства актуальності набуває проблема всебічного гармонійного розвитку людини. У її вирішенні домінуюча роль належить факторам художньо-естетичного формування особистості дитини. Наразі існує багато різноманітних художніх гуртків, які спрямовані на розвиток особистості. Саме всебічний розвиток дитини можна здійснювати засобами хореографічної творчості. Художні образи, що народжуються у танці, живо сприймаються дітьми, допомагають глибше і повніше пізнати дійсність, формувати почуття прекрасного. Мистецтво хореографії засноване на музично-організованих, образно-виразних рухах людського тіла. Саме в танці найбільш яскраво проявляються особливості характеру, почуттів, своєрідність особистості дитини. Занурюючись у світ танцю дитина навчається спілкуванню, а також навчається жити в цьому непростому світі.

Хореографічна творчість є вдалим засобом всебічного розвитку дитини. Продуктивність художнього висловлювання дітей засобами хореографії, яка поєднує в собі музику, ритміку, образотворче мистецтво, театр та пластику рухів. У мистецтві хореографії закладені різні форми художнього висловлювання дітей. Саме хореографічне мистецтво реалізує розвиток зорових, слухових та рухових форм чуттєвого і емоційного сприйняття світу, знімає розумове стомлення й дає додатковий імпульс для мисленнєвої діяльності.

На уроках хореографії реалізація особистісно-зорієнтованого виховання здійснюється через вивчення елементів та вправ, посилює для кожної дитини, участь у танцювальних постановках кожного учня без винятку, створення ним власного творчого продукту та демонстрацію його у хореографічній постановці. Також важливість та значущість занять хореографією пояснюється тим, що танок за своєю природою є синтетичним видом мистецтва, котрий поєднує в собі духовно-культурний та тілесний компоненти, гармонія яких впливає на різнобічний розвиток дітей.

Теоретики і практики хореографічної педагогіки вважають, що залучення дитини до танцювального мистецтва важливе для її духовного розвитку, формування

необхідних моральних якостей та розкриття творчого потенціалу. Танцювальна діяльність сприяє й покращенню фізичного розвитку, зміцненню здоров'я, формуванню інтересу до рухової діяльності.

Таким чином хореографічна творчість стає можливою основою індивідуально-психологічного підходу для розвитку кожної дитини. А тому керівники гуртків мають знати, якими рисами наділені такі діти. Для цього нами було проведено дослідження характерологічних властивостей підлітків, які займаються хореографічною творчістю. У дослідженні прийняли участь 20 підлітків, які навчаються в державній школі мистецтв ім. Бориса Гмирі, на хореографічному відділені народного танцю (танцювальний колектив «Пролісок»). Їх вік від 11 до 14 років. Для проведення дослідження ми використали методiku багатофакторного дослідження особистості Р.Кеттела (16 PF – опитувальник, форма С - 105).

Обробка результатів дослідження показали що:

- 1) підлітки, які займаються танцювальною діяльністю мають високий рівень товарищескості, відкриті, добросерді. Для них характерні природність і невимушеність у поведінці, уважність, доброта та м'якосердість у відносинах;
- 2) вони характеризуються певною конкретністю та ригідністю мислення;
- 3) мають емоційну стійкість, добре контролюють власні емоції, що виявляється у витриманості, працездатності, постійності інтересів, у них відсутнє нервово стомлення;
- 4) такі підлітки домінантні, незалежні, самовпевнені та впевнені;
- 5) вони життєрадісні, імпульсивні, веселі, говірливі, рухливі;
- 6) з іншого боку характеризуються високою нормативністю поведінки, що виражено в усвідомленому дотриманні норм та правил поведінки, наполегливості у досягненні цілей, відповідальності;
- 7) їм властива соціальна сміливість, активність, готовність мати справу з незнайомими людьми та обставинами;
- 8) для таких підлітків характерна м'якість, залежність, артистичність натури, художнє сприйняття світу;
- 9) підлітки, які займаються танцювальною діяльністю мають високий рівень довірливості, характеризуються відвертістю, доброзичливістю до інших людей, терпимістю, легко ладять з людьми та добре співпрацюють у колективі;
- 10) їм властива розвинена уява, орієнтуються на свій внутрішній світ, великий творчий потенціал;

11) також вони критично налаштовані, мають інтелектуальні інтереси, прагнуть бути добре інформованими;

12) підлітки орієнтовані на групові норми, виконання соціальних вимог, мають розвинений самоконтроль, орієнтовані на громадську думку та соціальне схвалення.

Таким чином, педагоги, які викладають хореографічне мистецтво мають знати та враховувати отримані результати такого дослідження та розвивати в дітях саме такі якості особистості, які в майбутньому допоможуть їм легше адаптуватись до умов навколишнього середовища, реалізувати свій особистісний та творчий потенціал та ефективно взаємодіяти з оточуючими, досягти успіху в соціальному та особистому житті.

Література:

1. Бурля О. А. Хореографічне мистецтво як специфічна складова навчального процесу /О.А. Бурля // Вересень. – 2001. – № 3. – С. 60-63.
2. Бутенко В. Г. Художньо-естетична освіта молоді та шляхи її модернізації / В. Г. Бутенко // Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. ст. Серія: Педагогічні науки / голов. ред. Л. І. Міщук. – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2005. – С. 18-23.
3. Герасимова И. А. Философское понимание танца / И. А. Герасимова // Вопросы философии. – 1998. – № 4. – С. 50-63.
4. Гузун Т.І. Роль танцю в освітньому процесі / Т.І. Гузун, М.С. Гузун // Вісник Житомирського державного університету. – 2010. – № 49. – С. 76-80.
5. Роговик Л. Психологія танцю / Л. Роговик.– Главник, 2007. – С. 203- 219.
6. Крупник Е.П. Психологические проблемы воспитательного воздействия искусства / Е.П. Крупник // Вопросы психологии. – 1989. – № 4. – С. 102-109

Заявка

1. **Лубяна Катерина Андріївна.**
2. **Тема виступу: ВРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДІТЕЙ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ХОРЕОГРАФІЧНОЮ ТВОРЧІСТЮ.**
3. **Україна, м. Дніпропетровськ, Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара, факультет психології, студентка 4 курсу, гр. ДС-09-3.**
4. **+380638611487, katrin_lubyanaya@mail.ru, 49128, м. Дніпропетровськ, бульвар Рубіновий, 6/146.**